

Sääntöseminaari 2012

Osanottajien kysymykset

1. Käännöstarkastajien toiminnan ohjaaminen
Seurassamme on koulutettuja 2. luokan tuomareita riittävästi, mutta aktivointi tehtäviin kilpailuissa on vaikeaa.
Virheellisiin käännöksiin joutuu kilpailunjohtaja ottamaan usein kantaa, osa käännöstuomareista jättää turhan helposti tuomitsematta selkeätkin virheet, ja kilpailunjohtajan on tehtävä ratkaisu mikäli havaitsee kyseisen virheen.

Käännösvalvojen toiminnan huolellinen ohjeistaminen – tarvittaessa kesken kisankin – sekä heidän kokemuksensa kartuttaminen on tärkeää. Uimareiden tasapuolista kohtelua on hyvä korostaa. Ratatuomarit avustavat käännösten valvomisessa. Hylkäämispäätökset kuuluvat aina kilpailunjohtajalle, jolle käännöstarkastajien tulee raportoida kaikki havaitsemansa sääntörikkheet.

2. Perhosuinnin tekniikka
Seuran sisäisiin, virallisiin kilpailuihin laitetaan myös nuorimpia alle 10 v ja vähän harjoitelleita uimareita uimaan perhosta. Tekniset taidot ovat puutteelliset, käsi- ja jalkaliikkeet ovat eriaikaisia eivätkä kädet enää lopussa jaksa nousta kunnolla veden pinnan yläpuolelle. Vanhemmat kyselevät tästä asiasta hyvin usein ja esittävät omia mielipiteitään.

Lasten ja nuorten suhteen täytyy noudattaa samaa hylkäämislinjaa kuin muidenkin uimareiden kanssa. On parempi, että tulee nuorena hylätyksi ja opettelee oikean tekniikan kuin että katsotaan läpi sormien nuorena ja tulee hylätyksi vasta vanhempana. Vanhemmat voivat toki esittää mielipiteitään, mutta kilpailunjohtaja tekee päätökset.

3. Selkäuinnin käännökset
Vatsallaan uinti on välillä hyvin yleinen virhe käännöksissä ja sen tulkinta herättää myös kysymyksiä altaan reunalla kisaa seuraavilta vanhemmilta.

Usein kysymyksenä on miksi joku poika/tyttö hylättiin ja toinen poika/tyttö teki saman virheen eikä häntä hylätty ja asetetaan tuomarin puolueettomuus kyseenalaiseksi.

Kilpailunjohtaja voi tehdä hylkäyksiä sääntörikkkeistä, joista on varma. Sellaiset suoritukset hylätään, joiden varmasti havaitaan rikkovan sääntöjä. On oletettavaa ja suotavaa, että toimitsijat ja kilpailunjohtajat tuntevat säännöt ja niiden tulkinnat keskivertokatsojaa paremmin, jolloin katsomon mielestä virheellisen suorituksen hyväksyminen saattaa todellisuudessa olla oikea ratkaisu. Tarvittaessa tällaisiin tiedusteluihin voi lyhyesti vastata, mutta pidempään keskusteluun tai väittelyyn ei ole aihetta ryhtyä.

4. Mitä tehdään, jos kilpailultaaseen oksennetaan?

Allas täytyy puhdistaa ja kisa siksi aikaa keskeyttää. Puhdistaminen kuuluu hallihenkilökunnan tehtäviin ja asiassa täytyy noudattaa heidän ohjeitaan. Tarkista hallikohtaiset ohjeet hallihenkilökunnalta, sillä käytännöt saattavat vaihdella. Ulostustapauksissa altaan

puhdistaminen vaatii usein niin paljon aikaa, että käytännössä kisaa ei samana päivänä voi enää jatkaa, samoin voi käydä oksennuksen kanssa.

5. Kilpailunjohtajan puhallettua uimarit starttikorokkeelle, nuori lapsi horjahtaa ja tipahtaa altaaseen jolloin viereisellä radallakin ollut hyppää veteen. Tässä tapauksessa kaikki tapahtuu ennen kilpailunjohtajan käsimerkkiä lähettäjälle. Kuka saa jatkaa ja ketä hylätään, jos hylätään? Tähän jatko, muuttuuko tilanne jos johtaja on nostanut käden ylös mutta lähettäjä ei ole vielä antanut paikoilleen kommentia?

Ketään ei hylätä, vaan lähtö uusitaan kilpailunjohtajan uudella pitkällä vihellyksellä. Tilanne ei muutu, vaikka vastuu olisi jo siirtynyt lähettäjälle.

6. Uimari ei aio startata vaan ilmestyy starttipäähän verryttelyasussa. Pitääkö starttipallille nousta ja jos pitää, onko oltava uima-asussa? Vai riittääkö näyttäytyminen starttipäässä jossain asussa?

Lähtöön osallistuminen tarkoittaa asianmukaisessa uima-asussa starttipallille nousua ja selkäuinnissa altaaseen menoa.

7. Pikkukisoissa pitkän vihellyksen jälkeen joku vielä juoksee kohti lähtöpaikkaa. Hylkääkö vai voinko kommentaa muut alas pallilta?

Kilpailunjohtajan harkinnan mukaan mennään. Uimarin voi hylätä tai jättää hylkäämättä.

8. Pettynyt uimari suorituksen jälkeen altaasta noustessa kiroilee kovaan ääneen. Ok/huomautus/hylkäys? Onko huomautus/varoitus mahdollinen ja onko sillä mitään käytännön merkitystä?

Kilpailunjohtajan harkinnan mukaan lievässä tapauksessa huomautus, muuten hylkäys. Epäasiallinen käytös ei ole hyväksyttävää.

9. Kokematon mutta innokas ratatuomari tekee hylkäysesityksen tilanteesta, jota itse en nähnyt. Ratatuomari on varma näkemästään, mutta itse epäilen ratatuomarin näkemystä. Hyväksynkö hylkäysesityksen?

Kilpailunjohtajan on aina varmistuttava hylkäysesitysten oikeellisuudesta. Maailmalla käytetään kolmea kysymystä: 1. Mistä seurasit uimarin suorituksen? 2. Mitä tapahtui? 3. Mitä sääntöä rikottiin? Kilpailunjohtajan on hyvä pyytää hylkäyksen esittäjää omin sanoin kertomaan, mitä tapahtui. Voi esittää myös täsmentäviä kysymyksiä kuten esimerkiksi "Kumpi käsi ei osunut seinään?".

10. Joukkueenjohtajien kokous: miten käsittelet joukkueelta/joukkueilta tulleita vaatimuksia erityiskohtelusta tai kilpailujen aikataulusta?

Harkinnan mukaan ja tasapuolisesti kaikkia joukkueita kohtaan. Jos tekee päätöksen sallia jotain sääntöjenvastaista, asiaa koskeva mahdollinen protesti tulee hyväksyä. Erityiskohteluun ei ole pakko suostua – käytä tilannekohtaista harkintaa.

11. Epäurheilijamaisuus kisoissa: miten toimit, jos käytös toistuu?

Epäurheilijamaisen käytöksen toistuessa kilpailijan voi sulkea kilpailuista. Epäurheilijamainen käytös ei ole hyväksyttävää.

12. Myöhästyminen vs. peruuttamaton poisjäänti / tahallinen vs. tahaton.

Mikäli kyseessä SM-tason kisa, sanktiot ovat yksinkertaiset ja selvät: myöhästynyt uimari on syyllistynyt peruuttamattomaan poisjääntiin ja sanktiot ovat sen mukaiset.

13. Uimari vaihtaa seuraa ja siirto astuu voimaan siten, että arvokilpailujen ilmoittautumisen päättyessä hän edustaa vielä vanhaa seuraa. Kilpailuissa hän osallistuu viestiin eikä hänen aikaansa ole voitu ilmoittaa uuden seuran viestijoukkueeseen. Ajallaan uimari nostaisi uuden seuransa viestin kuumaan erään ja joukkueen johtaja kysy kilpailunjohtajalta mahdollisuutta uuteen eräjakoon. Kilpailunjohtaja myöntyy tähän ja antaa kaikille joukkueille mahdollisuuden vaihtaa viestijoukkueiden kokoonpanoja ja aikoja. Menikö oikein?

Kilpailunjohtaja voi harkintansa mukaan päättää näin. Yllä olevan kaltaiset epäselvyydet ilmoittautumisissa tulisi kuitenkin hoitaa kuntoon hyvissä ajoin päiviä ennen kilpailun alkamista. (Kesken kilpailun ei ole mahdollista vaihtaa seuraa (eli uimari edustaa vanhaa seuraansa kisan loppuun, jos vaihto ajoittuu kesken kisan)).

14. Kilpailussa on viestin jälkeen pitkä vapaauinti. Aikataulun mukaan vapaauinti uidaan heti viestin jälkeen. Joukkueenjohtaja esittää, että viestin jälkeen pidetään 10 min. tauko, koska uimari, joka ui viestissä, osallistuu myös pitkään vapaauintiin. Miten kilpailunjohtajan tulee suhtautua tähän?

Vaateeseen ei ole tarpeen suostua – aikataulu on ollut tiedossa etukäteen.

15. Ratatuomarin tasapuolisuus eri radoilla uivia kohtaan. Ts. Tuleeko reunaradoilta useammin hylkäys verrattuna tuomarin silmästä kauempana olevilta radoilta?

Tulee, koska lähempien uimareiden virheet on helpompi havaita. Ratatuomarin tulee kuitenkin koettaa toimia tasapuolisesti.

16. Lähettäjän murhe vetää raja vilppilähdön ja unelmalähdön välillä... Paikoillenne-komento, milloin liikkumisen on loputtava? Heilahtiko paikoilla ollessaan vaiko ei.

Sääntöjen mukaan lähtösignaali annetaan vasta kun kaikki uimarit ovat liikkumatta. Kuitenkaan muiden uimarien kannalta ei yhtä uimaria voida odottaa loputtomiin, vaan vaihtoehtoina ovat joko uusintalähtö tai lähetys ja "rauhattoman" uimarin hylkäys. Yllämainitun rajan veto on helppoa: ennen lähtösignaalia lähtenyt uimari on ottanut vilppilähdön.

17. Rinulin käännöksen uusi tulkinta; käsiveto/delffari

Uuden tulkinnan mukaan riittää, että vedon aloittaa, jotta delffarin voi tehdä. Aloitettu veto voidaan keskeyttää delffarin ajaksi ja vetää sitten loppuun. Toisin sanoen hylkäämistilanne tästä syntyy, jos uimari tekee delffarin ennen vedon aloittamista. Useimmiten tästä voi olla varma vain jos uimarin kädet ovat yhdessä vielä delffaripotkun alettua.

18. Selärin käännös; käännös vatsalleen ennen käännöstä; milloin on uintia vatsallaan?

Kaikki mikä ei kuulu jatkuvaan käännöslikkeeseen eli mikäli käsiveto ei johda suoraan käännökseen, tulee suorituksesta vatsallaan uintia (eli käsivedon loputtua vatsallaan ei voi enää liukua ja odotella päätyä).

19. Käsiäjanotto, tasainen maaliintulo, maalityomarit eivät saa järjestystä ylös. Sijoitusten määräytyminen? (ei varmaan kilpailunjohtajakaan saa järjestystä...)

Aikojen perusteella.

20. Kilpailunjohtajan vastuu ja velvollisuus, kun hänet on kutsuttu kilpailuiden päätuomariksi eli ei sinällään ole järjestelyvastuussa?

Kilpailunjohtajan on aina hyvä tietää minne on menossa ja miten asiat siellä on hoidettu. Kilpailunjohtaja vastaa sääntöjen noudattamisesta, vaikka olisi muualta lainassa.

21. Vastaavasti, jos toimii kilpailujen johtajana, mutta kilpailussa ei ole sääntöjen mukaan tarpeeksi henkilöitä tuomareina. Milloin kilpailuja ei voi viedä läpi tämän takia?

Kilpailua voidaan toki jatkaa, mutta kun sääntöjen asettamat määräykset eivät täyty, ajat eivät enää ole tilastokelpoisia.

22. Kilpailun lähdössä tekninen vika epätasaisuus, mutta uimareita ei saada pysähtymään. Milloin laji tulisi suorittaa uudelleen, mitä mahdollisia poikkeuksia?

Toimitaan tilanteen mukaan. Mikäli kyseessä on lyhyt matka (50 tai 100 m), uusintalähtö voidaan suorittaa heti tai kyseisen lajin viimeisen erän jälkeen. Pidemmällä matkoilla uimarit saadaan pysähtymään tavalla tai toisella. Missään tapauksessa teknisen vian ollessa kyseessä erää ei hyväksytä suoritukseksi.

Teknisten köysien toiminnasta on varmistuttava ennen kilpailun aloittamista. Samoin toisen ratatuomarin tai erillisen köydenkäyttäjän on oltava valmiudessa laskea köysi välittömästi, mikäli kilpailunjohtaja näin käskee. Tällöin vältytään tilanteelta, että uimareita ei saada pysähtymään.

23. Voiko videoita käyttää tuomioihin eli hylkäys, hylkäyksen peruminen, ajanoton epäselvyys?

FINA:lla on oma videolaitteistonsa, jossa on liki 30 kameraa. Tätä voi käyttää päätösten tarkistamiseen.

Suomessa ei tätä järjestelmää ole käytössä. Videoita ei voi käyttää hylkäyksiin eikä niiden perumiseen. Kilpailunjohtajan tulee kieltäytyä hänelle tarjottavista videoista. Sen sijaan esimerkiksi maaliintulojärjestyksen voi tarkistaa järjestäjän videolta.

24. Perhosen sukellustila eli törmäsin seuraavaan tapaukseen: Uimari ui ekaa kertaa 400 m sekaria. Nuori ja hieman kokematon teki sen virheen että perhosen aikana säästääkseen itseään meni kokonaan sukelluksiin käsivedon jälkeen. Miten suhtautua antaako oppina hyllyn /neuvooko uimaria jälkeinpäin/valkkua?

Lasten ja nuorten suoritukset arvioidaan samoin kuin vanhempienkin uimareiden - virheellisistä suorituksista hylätään.

25. Lähtötilanne rintauinnissa on aina hankala. Mitä uimari tekee veden alla, tosi hankala on nähdä montako delffaria he tekevät ja mikä on järjestys. Olen testannut huippurinulistilla montako delffaria hän pystyy tekemään tuomarin näkemättä ja kyllä niitä voi tehdä jos haluaa aika monta. Silmä ei näe poreilta niitä.

Pitää monesti paikkansa.

Vasta muutaman kisan kokeneena tuomarina (lähettäjästä enemmän) koen tilanteen välillä hankalana. Pitää keskittyä moneen asiaan yhtä aikaa. Kokemusta tarvitsen enemmän. No onneksi saatiin omat seurojemme yhteiset kisat, joissa oppii paljon ja tulee rutiinia. Rutiinin/kokemuksen puute on minusta suurin ongelma.

Harjoitus tekee tässäkin lajissa mestarin.

26. Selkäuinti / käännös / vatsallaan uintia. Onko liian kaukaa aloitettu käännös korjattavissa liukumalla vatsallaan tekemättä mitään? Uimarihan ei ainakaan hyödy em. asiasta.

Vedon tulee johtaa käännökseen, vedon loputtua käännöstä ei voi pelastaa liu'utteleamalla vatsallaan. Tämä on vatsallaan uimista ja johtaa hylkäykseen.

27. Säännöt eivät ainakaan suoraan anna mahdollisuutta huomauttaa rikkeestä tai jostain tarkkuutta vaativasta toiminnasta uimaria. Joissain kilpailuissa olen kuitenkin havainnut että toimitsija / toimitsijat antavat ns. huomautuksen. Onko tästä pidättäydyttävä - rike on rike tai se ei ole rike? (nuorempien ja kokemattomien uimareiden opastaminen lienee kuitenkin suotavaa tapauskohtaisesti - mikä on oikea lähestymistapa?)

Kilpailunjohtaja voi harkintansa mukaan huomauttaa uimaria. Muiden toimitsijoiden tulee ilmoittaa kilpailunjohtajalle mikäli havaitsevat jotain huomautettavaa. Huomautusten täytyy tulla kilpailunjohtajalta, muut toimitsijat eivät voi esittää huomautuksia.

28. Arvioitu aikataulu. Kilpailut etenevät ennakoitua nopeammin. Linjanvetoa kuinka paljon uimareilta voidaan olettaa / vaatia ajan tasalla oloa em. tilanteessa. ("ylimääräinen tekninen tauko", annetaanko myöhästyneille uusi mahdollisuus missatun startin johdosta jne.?)

Ellei toisin ole ilmoitettu, aikataulu on nimenomaan arvio kilpailun kulusta. Osanottajien velvollisuus on huolehtia, että he seuraavat kilpailun etenemistä ja ovat ajoissa paikalla. Myöhästyneille ei anneta uusintamahdollisuutta tästä syystä.

Toki on kilpailun sujuvuuden kannalta suotavaa, että kuuluttaja muistuttaa osanottajia, mikäli aikataulusta ollaan olennaisesti edellä tai jäljessä.

29. Lähinnä vaikeaa tulee olemaan tämän uudenkin rinulin läpivedon seuraaminen. Startissa alkuun tehdyt delffarit tahtovat peittyä ilmakupliin jolloin uimari voi tehdä vaikka 3 delfaria ilman että niitä huomaa kukaan. Onko veto aloitettu jos liuku on koko ajan tehty hieman avonaisessa asennossa jne.?

Kuten yllä todettiin (17. kysymys), hylkäämistilanne syntyy, jos uimari tekee delffaripotkun ennen vedon aloittamista. Useimmiten tästä voi olla varma vain jos uimarin kädet ovat yhdessä vielä delffaripotkun alettua. Yllä olevassa tapauksessa veto on varminta tulkita aloitetuksi (uimaria ei hylätä).

30. 400 m:n sku:n uimari ui rintauintia vain 50 m. Ajanottaja ei noteraa asiaa. Uimari ui 100 m vapaauintia, jää odottamaan ja poistuu lopulta altaasta ajanottopaneelin yli. Ajanotto näyttää uimarille kaikki väliajat paneelistä. Asiasta tulee huomauttamaan toisen seuran edustaja. Ajanoton tarkistuksessa selviää että viimeinen back-up-aika puuttuu ja uimari hylätään lopulta väärän lajijärjestyksen vuoksi.

Toimitsijoiden olisi pitänyt huomata syntynyt tilanne. Tilanne korjattiin kuitenkin.

31. Uimari asettuu lähtöasentoon pallille ja jättää starttaamatta. Uimari esiintyy pallilla lyhyet shortsit jalassa.

Mikäli shortsit täyttävät uima-asulle määrätyt vaatimukset, kyse on keskeytyksestä.

32. Maalituomarit saavat uimareille maaliintulojärjestyksen, mutta toiseksi sijoittuneelle uimarille ei saada minkäänlaista aikaa. Voidaanko uimarin suoritus huomioida tuloksissa ja jos, niin miten?

Maalituomareiden järjestyksen perusteella uimarille voidaan antaa sijoitus, joka merkitään tuloksiin ilman aikaa.

33. Uimari kääntyy vapaauintissa liian aikaisin eikä osu päätyyn. Jonkin matkaa takaisinpäin uituaan hän havaitsee virheensä ja palaa päätyyn tekemään käännöksen. Onko siis seinäkosketuksen missaaminen korjattavissa näin?

Ratkaisevaa on, koska uimari vaihtaa etenemissuuntaa. Jos suunnan vaihtaminen tapahtuu ennen käännöstä, uimarin suoritus tulee hylätä. Liian kaukaa tehty käännös ei siis ole pelastettavissa seinään palaamalla, mikäli uimari ennättää lähteä toiseen suuntaan ennen seinään palaamista.

